

Vergaderjaar 2025–2026

36 036

Wijziging van het Wetboek van Strafrecht en het Wetboek van Strafvordering in verband met het verbeteren van de bestrijding van heling, witwassen en de daaraan ten grondslag liggende vermogensdelicten

A

GEWIJZIGD VOORSTEL VAN WET

2 juni 2026

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging hebben genomen, dat het wenselijk is de bestrijding van heling, witwassen en de daaraan ten grondslag liggende vermogensdelicten te verbeteren en in verband daarmee het Wetboek van Strafrecht te wijzigen;

Zo is het, dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

Het Wetboek van Strafrecht wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 90bis vervalt.

B

Artikel 437 komt te luiden:

Artikel 437

1. Met hechtenis van ten hoogste zes maanden of geldboete van de derde categorie wordt gestraft de opkoper of handelaar die van het opkopen van of handelen in de bij algemene maatregel van bestuur aangewezen categorieën van gebruikte of ongeregelde goederen die gevoelig zijn om wederrechtelijk te worden verkregen en nog enige waarde in het economisch verkeer hebben, een beroep of gewoonte maakt en in de uitoefening van zijn beroep of bedrijf:

a. nalaat in een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen bestand dat tot doel heeft de misdrijven, omschreven in de artikelen 416 tot en met 417bis en 420bis tot en met 420quater.¹, en de daaraan ten grondslag liggende vermogensdelicten te voorkomen en bestrijden, alle bij algemene maatregel van bestuur aangewezen categorieën van gebruikte of ongeregelde goederen in te schrijven die hij heeft verworven of voorhanden heeft of nalaat de voor de inschrijving van die goederen bij die algemene maatregel van bestuur gestelde regels in acht te nemen;

b. een gebruikt of ongeregeld goed van iemand verwerft, zonder dat hij diegene een identiteitsbewijs als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de identificatieplicht ter inzage heeft laten aanbieden of zonder dat hij het nummer van dat bewijs en de in dat bewijs vastgelegde identificerende persoonsgegevens in het bestand, bedoeld onder a, heeft verwerkt;

c. een gebruikt of ongeregeld goed verwerft van een minderjarige;

d. een gebruikt of ongeregeld goed verwerft van iemand van wie hij weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat hij vanwege een aan hem opgelegde straf of maatregel in een inrichting is opgenomen of in een psychiatrisch ziekenhuis verblijft;

e. een gebruikt of ongeregeld goed verwerft of voorhanden heeft waarvan de politie hem heeft medegedeeld dat dat goed door misdrijf aan de rechthebbende van dat goed is onttrokken of als verloren is opgegeven;

f. nalaat een gebruikt of ongeregeld goed dat hij verworven of voorhanden heeft vijf werkdagen in de staat waarin dat goed is verkregen, in bewaring te houden;

g. nalaat het bestand, bedoeld in onder a, op eerste aanvraag van een ambtenaar als bedoeld in artikel 552 van het Wetboek van Strafvordering aan die ambtenaar ter inzage te geven;

h. nalaat een gebruikt of ongeregeld goed dat hij verworven of voorhanden heeft, op eerste vordering van een ambtenaar als bedoeld in onder g te tonen of ter bezichtiging af te staan en te laten zien waar dat goed in het bestand, bedoeld in onder a, staat ingeschreven;

i. nalaat een aan hem schriftelijk uitgereikte last van een ambtenaar als bedoeld onder g om gedurende een in die last aangegeven termijn die de veertien dagen niet te boven gaat, een goed dat hij verworven of voorhanden heeft, te bewaren of in bewaring te geven of nalaat aan een hem bij die last gegeven aanwijzing gevolg te geven;

j. nalaat de van hem bij schriftelijke vordering van een ambtenaar als bedoeld onder g gevraagde opgaven over de door hem verworven of bij hem voorhanden zijnde goederen binnen de termijn die bij die vordering is gesteld, naar waarheid te verschaffen.

2. Het eerste lid, onder a, b, en f tot en met j, is niet van toepassing op de opkoper of handelaar die in het kader van een algemeen nut beogende instelling als bedoeld in artikel 5b van de Algemene wet inzake rijksbelastingen in de uitoefening van zijn beroep of bedrijf om niet gebruikte of ongeregelde goederen heeft verworven of voorhanden heeft.

3. Het eerste lid, onder b, c en d, is niet van toepassing op de opkoper of handelaar van een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen organisatie.

4. Het eerste lid, onder a en b, is niet van toepassing indien een gebruikt of ongeregeld goed een voertuig betreft waarvoor:

a. op grond van artikel 47 van de Wegenverkeerswet 1994 een verplichting tot inschrijving in het kentekenregister en tenaamstelling geldt en de opkoper of handelaar een erkenninghouder is als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel x, van de Wegenverkeerswet 1994 die het voertuig in zijn bedrijfsvoorraad opneemt; of

b. in een andere lidstaat van de Europese Unie, een andere staat die partij is bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte of Zwitserland, een kentekenbewijs is afgegeven en de opkoper of handelaar een erkenninghouder is als bedoeld in artikel 1, eerste lid,

onderdeel x, van de Wegenverkeerswet 1994 die zodra hij het voertuig verwerft inschrijving van het voertuig in het kentekenregister en tenaamstelling bij de Dienst Wegverkeer aanvraagt en het voertuig na inschrijving in het kentekenregister onverwijld in zijn bedrijfsvoorraad opneemt.

5. De termijn, bedoeld in het eerste lid, onder f, is niet van toepassing indien een gebruikt of ongeregeld goed een voertuig betreft waarvoor op grond van artikel 47 van de Wegenverkeerswet 1994 een verplichting tot kentekenregistratie geldt.

6. Met dezelfde straf als bedoeld in het eerste lid, wordt gestraft degene die namens de persoon, bedoeld in dat lid, optreedt en een feit als omschreven in dat lid begaat.

7. Bij veroordeling wegens een van de in het eerste lid omschreven overtredingen kan ontzetting van het recht, bedoeld in artikel 28, eerste lid, onder 5°, worden uitgesproken.

8. Onder opkopen en handelen worden in dit artikel en de daarop berustende bepalingen mede verstaan alle handelingen, hoe ook genaamd, waarmee kennelijk hetzelfde wordt beoogd.

9. De in het eerste lid bedoelde goederen hebben geen waarde in het economisch verkeer als zij om niet aan een opkoper of handelaar worden aangeboden en door die opkoper of handelaar worden ingezameld om als afval te worden vernietigd of te worden gerecycled.

10. Onder ongeregelde goederen worden in dit artikel en de daarop berustende bepalingen verstaan ongebruikte goederen die vanwege hun herkomst of de staat waarin zij verkeren, tegen een geringere prijs dan de gebruikelijke nieuwwaarde zijn verworven.

11. Bij algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld voor het verwerken van gegevens in het bestand, bedoeld in het eerste lid, onder a.

12. De voordracht voor een krachtens het eerste, derde of elfde lid vast te stellen algemene maatregel van bestuur wordt niet eerder gedaan dan vier weken nadat het ontwerp aan beide Kamers der Staten-Generaal is overgelegd.

C

Artikel 437bis vervalt.

D

Artikel 437ter komt te luiden:

Artikel 437ter

1. De opkoper of handelaar, bedoeld in artikel 437, eerste lid, die een door de raad van een gemeente vastgestelde verordening ter voorkoming en bestrijding van de misdrijven, omschreven in de artikelen 416 tot en met 417bis en 420bis tot en met 420quater.1, en de daaraan ten grondslag liggende vermogensdelicten, overtreedt, wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden of geldboete van de derde categorie.

2. Met dezelfde straf wordt gestraft hij die van het opkopen van of handelen in de op grond van artikel 437, eerste lid, onder a, bij algemene maatregel van bestuur aangewezen categorieën van gebruikte of ongeregelde goederen een beroep of gewoonte maakt, zonder dat hij daarvan van tevoren bij de burgemeester of een door die burgemeester aangewezen ambtenaar melding doet via een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen voorziening die tot doel heeft met het oog op het voorkomen en bestrijden van de misdrijven, bedoeld in de artikelen 416 tot en met 417bis en 420bis tot en met 420quater.1, en de daaraan ten grondslag liggende vermogensdelicten, met inachtneming van de bij die algemene maatregel van bestuur gestelde regels, inzicht en overzicht te

verkrijgen van de opkopers en handelaren die zich binnen het grondgebied van een gemeente bevinden.

3. Het eerste en tweede lid zijn niet van toepassing ten aanzien van de algemeen nut beogende instelling, bedoeld in artikel 437, tweede lid.

4. Onder de melding, bedoeld in het tweede lid, zijn tevens de bij algemene maatregel van bestuur aangewezen gegevens begrepen die daarmee verband houden.

5. Bij algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld over het verwerken van de gegevens in de voorziening, bedoeld in het tweede lid.

ARTIKEL II

Artikel 552 van het Wetboek van Strafvordering wordt als volgt gewijzigd:

1. In de eerste zin vervalt «, 437bis» en wordt «een handelaar» vervangen door «een opkoper of handelaar».

2. De tweede zin vervalt.

ARTIKEL III

In artikel 87a, tweede lid, van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek wordt «Een handelaar als bedoeld in artikel 437 van het Wetboek van Strafrecht» vervangen door «Een opkoper of handelaar als bedoeld in artikel 437, eerste lid, van het Wetboek van Strafrecht».

ARTIKEL IIIA

1. Onze Minister van Justitie en Veiligheid zendt binnen drie jaar na de inwerkingtreding van deze wet aan de Staten-Generaal een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van deze wet in de praktijk.

2. Het verslag bevat in ieder geval een beoordeling van:

a. de mate waarin de wet heeft bijgedragen aan het verminderen van heling, witwassen en de daaraan ten grondslag liggende vermogensdelicten, waaronder een analyse van mogelijke verplaatsingseffecten en ontwijkings- en aanpassingsstrategieën;

b. de werking en het gebruik van het bestand, bedoeld in artikel 437, eerste lid, onder a, van het Wetboek van Strafrecht;

c. de werking van de voorziening, bedoeld in artikel 437ter, tweede lid, van het Wetboek van Strafrecht, waaronder het aantal geregistreerde opkopers en de mate van naleving van de meldplicht;

d. de handhaving van de wet, waaronder het aantal controles, de geconstateerde overtredingen, de opgelegde sancties en de gevraagde capaciteit en inzet van politie en gemeenten;

e. de proportionaliteit en noodzakelijkheid van de verwerking van persoonsgegevens;

f. de effectiviteit van deze wet in relatie tot en in de samenhang met andere maatregelen ter bestrijding van heling en witwassen, in het bijzonder maatregelen samenhangend met wetten die toezien op verkoop via digitale platforms.

3. Het verslag wordt waar mogelijk gebaseerd op kwantitatieve gegevens en op kwalitatief onderzoek onder uitvoerders en gebruikers van het bestand en de voorziening.

ARTIKEL IV

Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren die zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Justitie en Veiligheid,